

V rejstříku jsou jako samostatná hesla **uvedena** i vykládaná slova; jsou vytištěna kurzívou.

a: 50, 113, 128—138, 151

adjektivum: ve spojení s přechodníkovým participiem slovesa *býti* 143—144; součástí sponově jmenného přísudku 78—79; jmenným přísudkem 95; substantivizované 17—18; překladem řeckého participia 36
adverbializace: participií 79, 109—110, 141, 148—149, viz též „gerundium“; doplňku 127

adverbiální obrat: viz příslovečný výraz
adverbium: poloha ve větě 30—31; viz též příslovečný výraz

(*ad*)versus (lat.): 127

akuzativ: 21—22, 34, 128—129, 148; záporový 139—140; s infinitivem 54, 60—61; „druhý“ 57, 61; viz též participium s akuzativem

aky: viz *jako(že)*

antepozice: viz pořádek slov

aorist: 71, 119, 120

ašte: 123

bible Kralická: srovnání se zněním stsl.

14—15, 33, 35, 83, 89, 146

bo: 50, 123

bulharština: 55, 153; viz též slovanské jazyky
byti: jeho finitní tvary s participiem významového slovesa 5, 9, 10, 13, 69, 70—92, 93, 97, 137, 150; jeho participium 6, 18—19, 36—37, 51, 61, 66, 143—144

církevní slovanština: vliv na spis. jazyky slovanské 152

cyrilometodějské znění překladu evangelií: 108, 134, 139; viz též varianty

částice navazovací: 138

čeština: 55, 152—153; viz též bible Kralická, Čtenie zimního času, slovanské jazyky, Životy sv. otčů

číslovka: 141

člen (articulus): 18—19, 20, 24—25, 36—37, 42—43, 44—45, 45—46, 102—103,

104—105 (člen větný viz pod větný)

Čtenie zimního času: 122, 135—136

čuti: 57

čto: 99

da: 54, 123

dativ: 33—34; s infinitivem 60, 112; absolutní 47—56, 108—110

děj aktuální: 82, 85—87

děj uzuální: 82, 85—87

„dějová průvodnost“: 126

dobro jestъ: 112

doplňěk: 32, 127

enklize: 77

et (lat.): 135

flexe participií: 22, viz též adverbializace, „gerundium“

frekvence participií v projevech: 14—15, 34, 35, 49—50, 93, 101, 107—108, 108—110, 135—136, 150—151

futurum: 71, 119, 120

genitiv: 33; záporový 139—140; absolutní 54, 55

„gerundium“: 52, 108; viz též adverbializace

glagolati: 57, 59

grecismy: 53, 55, 68, 72, 73–74, 101; viz též řečtina

haplografie: 21–23, 38, 39, 92, 141

haplogogie: 21–23, 38, 39, 92, 141

chotę: viz *chotěti*

chotěti: 117, 122

chtě: viz *chotěti*

: 8, 50–51, 88, 107, 113, 125–126, 128–138, 151

ibo: 49

ideže: 100

iměti: 57

imperativ: 71, 72, 119, 120

imperfektum: 70, 72, 119, 120

infinitiv: po slovesích smyslového vnímání a duševní činnosti 66–67; slovesa *byti* ve spojení s participiem 71; rozvíjený participiem 111–112, 114–115; v konstrukcích účelových 117; substantivizovaný 54; řecký při překladu do stsl. 54, 121–122; viz též akuzativ s infinitivem, dativ s infinitivem

instrumentál: 34

interpunkce: 139

interrogativa: 99–105

izvoliti: 111–112

iže: 16–17, 18, 36, 54, 99, 102–105, 112, 150; viz též člen, věta vztažná

jako(že): 49, 54, 60–61, 67, 100, 112, 124

(j)aviti (se): 10, 65, 69

jegda: 49, 54, 100, 113, 124

ježe: viz *iže*

jména hromadná: 140–141

jmenné a složené tvary participií: 19–28, 33, 37–40, 45–46, 52, 62, 67, 76–77, 89–90, 91–92, 102, 141–142

jěduže: 100

kaкъ: 99

kalky: viz *grecismy*

kazati: 57

kolektiva: viz *jména hromadná*

kompozita: 30–31, 46–47

kondicionál: 71, 72, 120

kongruence: viz *shoda*

kontrakce: viz *stahování*

korelativní spojení: viz *souvztažné vazby*
кто: 99

лѣпо jestъ: 112, 115

lokál: 21, 34

měnit: 57

мѣнѣти: 8, 57, 59, 65

мѣногъ: 12, 23

naricati: 57

negace: viz *genitiv záporový, akuzativ záporový*

neosobní vazby: 111–115

nepřímé pády: 16–17, 20, 104; viz též *jednotlivé pády* — *akuzativ*,

ničъ: 127

nikъtože: 139–140

nominativ: 16–17, 20, 21, 22, 33, 37–38, 65–69, 88, 103, 114–115; *samostatný (volný)* 13; *absolutní* 98, 106–110

нъ: 123

obrěsti (obrětati): 57, 61, 65

opsané tvary slovesné: 74–80, 88

ostati: 67

oštjutiti: 57

овъ: 23

participia: jejich systém, morfologická charakteristika a syntaktická klasifikace 5–6, 8–11, 147–149; *substantivizovaná* 12–31, 32, 62, 90–91, 141–142; *atributivní* 23, 32–46, 89–90, 141–142, 146; s *akuzativem* 22, 57–64, 65–66; s *nominativem* po některých slovesích 65–69; se slovesem *byti* viz *byti*; jako *samostatný přísudek* 88–89, 93–98, 110; po *relativech, interogativech a spojkách* 99–105; v *absolutních vazbách neosobních* 111–115, 148; *přechodníková* 23, 37–38, 49, 87–88, 97, 109, 116–146; viz též *dativ absolutní, flexe participií, frekvence participií, genitiv absolutní, „gerundium“, pořádek slov, trpná participia*

pauza: 90–91, 93, 98, 130, 139

pečalъno jestъ: 112, 115

perfektum: 119, 120
perifrastické tvary: viz opsané tvary slovesné
пѣсъ: 127
podmět: 12, 102—105, 138—141; jeho poloha
ve větách s participiem 63, 144—145, 146;
viz též různopodmětné vazby, stejnopod-
mětné vazby, subjekt
подобя жєствъ: 112
poloha participií ve větě: viz pořádek slov
„polospony“: 69; viz též slovesa významem
neplná
polovětné vazby: 127; viz též participia pře-
chodníková
polština: 55; viz též slovanské jazyky
pomocné sloveso: viz opsané tvary slovesné
pořádek slov: 28—31, 40—46, 52—53,
63—64, 75—76, 78, 104, 144—146
postpozice: viz pořádek slov
повелѣти: 111, 114, 115
поздѣ сѣсти (-u), *поздѣ бытєши (-u)*: 52
прѣбы(va)ти: 67
predikát: vazby dat. abs. 52; viz též predika-
tivní povaha participií, přísudek
predikativní povaha participií 51, 127—141
прѣдълежитє: 112
prézens: 70—71, 72, 119, 120
прѣпроводити: 67, 69
прѣстати: 67
прилєзати: 67
předmět: 13, 99, 142—143
překladatelská technika: 45—46; viz též
řečtina, volný překlad
příslovečné určení: 13
příslovečný výraz: u slovesa *byti* 87—88; ve
variantách stsl. památek proti participiu
124; překladem řec. participia 122—123;
řecký při překladu do stsl. 121
přísudek: jmenný 13; složený 74—80; poloha
ve větě 41—42, 63; viz též predikát, pre-
dikativní povaha participií
přívlastek: 12—13, 28—30; viz též partici-
pium atributivní
přízvucnost (slovesa *byti*): 77
разумѣти: 58
рекрѣше: 113
relativa: 99—105
ruština: vliv na spisovné jazyky slovanské
152—153, viz též slovanské jazyky
různočtení: viz varianty

různopodmětné vazby: 49—50; viz též no-
minativ absolutní

řečtina: vliv na znění stsl. překladů 15, 35,
102—103, 135—136, 145—146, 147—148,
149—152, viz též grecismy; vztah stsl.
překladů k řeckým předlohám 16—19,
35—37, 38—40, 54, 59—61, 68, 72—73,
91, 95—96, 104, 121—123

selber (něm.): 127

shoda: 51, 140—141

сирѣчь: 113

slovanské jazyky: 15, 35, 59, 66, 68, 74,
78—79, 79—80, 82, 84—85, 86—87
96—97, 101—102, 107, 113, 134—135,
147—148, 151; vzájemné působení slov.
jazyků spisovných 152—153

slovesa fázová: 67—69

slovesa smyslového vnímání a duševní čin-
nosti: 57—67, 69

slovesa „významem neplná“: 10—11, 69, 117
slovesný tvar určitý: viz určitý tvar slovesný
slovosled: viz pořádek slov

složené tvary: viz jmenné a složené tvary
слышати: 58, 59, 65

souvětí: odporovací 123; viz též věta

souvztažné vazby: 16—17

spojky: 99—105; viz též věta spojková

stahování: 21—23, 38, 39, 92, 141

stejnopodmětné vazby: 49—50, 65—66, 99,
108—109; viz též participia přechodníková
středění synonymních prostředků: 40, 46
„stylizovanost“ staroslověnštiny: 55—56,
103—104, 105; viz též řečtina: vliv na
stsl.

subjekt: infinitivního děje 111, 112; vazby
dativu absolutního 51—52; vazby akuzati-
vu s participiem 62—63; viz též podmět
substantivizace: 19—20, 27—28, 37; viz též
adjektivum substantivizované, infinitiv
substantivizovaný, participia substanti-
vizovaná

substantivum: dějové 112—113; ve spojení
s přechodníkovým participiem slovesa *byti*
143—144; součástí sponově jmenného
přísudku 78—79; překladem řeckého parti-
cipia 17; viz též jména hromadná, sub-
stantivizace

сѣконьчати: 67, 69

ti: 113, 128–138, 151
trpná participia: 5–6, 51, 61, 137, 143–144
tvoriti (si umomъ): 58, 65

ukrajinština: 55, 153; viz též slovanské ja-
zyky

určitý tvar slovesný: ve variantách stsl.
památek proti participiu 61–62, 94,
124–126; překládající v stsl. řecké parti-
cipium 18, 96, 123; řeckých předloh při
překladu do stsl. 122

uvěděti: 58

uzvěřeti: 58

varianty: 13–14, 14, 21–22, 23, 23–24,
27, 36, 37–38, 40, 42, 60, 61, 62, 62–63,
64, 67, 76, 80, 91–92, 94, 95, 101, 108,
109, 111, 117, 120, 124–126, 132–134,
135–136, 138, 139, 140, 142, 142–143,
145–146

věděti: 58, 59

věta: existenciální 61; deklarativní 60;
jednočlenná nominální 14; vedlejší 124;
spojková 122; vztažná 16–17, 19, 35–36,
103–105; vedlejší příslovečná 47–49,
122, časová 47, 54, 116, způsobová 116,
důvodová 47, 116, podmínková 48, 117,
přípustková 47, 117, účelová 117, výsled-
ková (účinková) 48; vedlejší obsahová
57–58

větný člen: samostatný 13; několikanásobný
24–28, 39–40; rozvíjející 28–31, 42–46,
75–76, 144

verbum finitum: viz určitý tvar slovesný
viděti: 8, 58, 61, 65

vokativ: 14, 32–33, 34

volný překlad: 18

въсѣ: 12, 23

вънегда: 54

Wackernagelův zákon: 77

zájmeno: osobní 52–53, 128–129; před-
mětem 142–143; (odkazovací) ve vazbách
souvztažných 13–14, 16–17, 106; viz
též *кто*, interrogativa, *іже*, *кто*, *многъ*,
оуъ, relativa, *всѣ*

зане: 49

запрѣтити: 115

знати: 65

způsob slovesného děje: 82

že: 50, 138

Životy sv. sv. Otců (stč.): 136

εί: 122

ἐν τῷ (+ infinitiv): 54

ἦνα: 122

καί: 132, 135

ὄτε: 54

ὄτι: 61, 122

ὡς: 61, 122